

Breda, 13 Augustus 1900

Leen. Jacke D. van Es,

Ik zult over mijn vlotheid van afwerken geen loze dromen hebben, want de brief is al drie dagen in Breda, en nu pas beantwoord ik hem. Reden ..... gebrek aan tijd!! Een hele dag Rotterdam Achter, fustochten, visites (hoor), enz. en of ik nu zeg: "Er liggen nog een stapel brieven, die om antwoord schreeuwen", altijd is het weer: "Ik kunt ons toch niet laten wachten van die brieven!" Alleen jam, daar denken ze niet over.

Maar Uw brief! Ik wreef even mijn ogen uit en las het zinnelgje: "We moeten niet met Kente in zee gaan", nog eens over. Voerwellig pradden zondag j.l. de organisatie hier (Corstanje) en ik over ons geval: "Prima," zei hij, "dat jullie Kente als adviseur hebt!" En de combinatie Kente - Flentrop vond hij ook ideaal.

Over dat orgelbouwkerisch standpunt zal in de Beilense orgelcommissie ook wel verschil van mening bestaan. Is het Uw bedoeling, dat het orgel alleen afgedrukt moet zijn op het klassieke

Wat de heer Wrigman betreft: Ik heb thans negen sollicitatiebrieven ontvangen, maar daar is hij zyne niet bij. Als hij schrijft, zal ik graag extra aandacht aan hem besteden. De kwestie Herroums of Jeref. speelt voor mij geen rol: alleen een prima onderwijzer en "orthodox". Het Bestuur wenst geen "Art. 31" te benoemen, dus overigens laten ze me vrij.

Onze hartelijke dank voor Uw goede wensen en ontzorgt ik en minnow de hartelijke groeten

Hoozachtend,
hoor.

H. J. A. M. J.

koraal? Ik hoop het niet, want dan is zelfs het prachtige orgel van de Oude Kerk in Amsterdam al verouderd. En moet het beslist onmogelijk zijn op ons nieuwe orgel Widor, Fournemire, Fierne en zelfs Franck uit te voeren? Want die heren kunt u wel laten overnemen, als we alleen een klassiek-koraal orgel krijgen.

Ik hoop niet dat u me eigenwijsheid of gemis aan klassiek-koraalbesef aan zult wijzen, maar mijn gedachte is: Wij stellen een dispositie samen bestaande uit "heldere en eenvoudige stemmen" die voor de kerkdienst bestemd zijn, maar daarnaast enige daarbij-aanstaande "tende concertmatige stemmen". Deze leggen we voor aan adviseur en commissie. De gebondenheid aan deze heren is toch zeker niet van die aard, dat zij ons een dispositie opdringen, die wij niet wensen? In Wageningen is het met het grote Fleutrop orgel van 1942 niet zo gegaan. Dr Anton v.d. Horst was daar adviseur en hem werd het ontwerp voorgelezen. Hij had dat alleen nog met enige stemmen willen uitbreiden, maar toen om financiële redenen daarop berisping werd gemaakt, heeft hij het zonder meer aanvaard en zelfs gezegd, dat de plaatselijke orgelcommissie keurig werk had geleverd!!

Het spijt me erg, dat ik het in zo'n belangrijke kwestie, als de dispositie niet met u eens kan zijn, maar ik hoop zeer, dat u dit mij niet kwalijk zult nemen.

Overigens ben ik het natuurlijk met u eens, dat we Mr. Bouman niet moeten hebben. Heeft hij dan ook geen aanmerking gemaakt op de naar de baskant zwakker wadende dispositie, over de verhouding "schreevers" en "frontstemmen"; over de slappe prestant, over het aangehangen pedaal, enz. Hoe wilde hij dan deze stemmen over twee mannelen verdelen?? Dat er mooie stemmen bij zijn, die we zo in een eventueel nieuw orgel kunnen overzetten (mits de nieuwe te bouwen stemmen daarmee één geheel kunnen vormen!!), daarvoor is onze Beilense Commissie het, geloof ik wel eens. Maar we moeten daarop niet overduidelijk veel nadruk leggen, want dan houden we een "status quo"!

Ik vind het jammer, dat ik bij het bezoek van Dr Bouman niet aanwezig kon zijn, als hij in Augustus komt, want wij hopen 2 of 4 September weer in Beilen te zijn. Overigens legt mijn aanwezigheid niet het minste gewicht in de schaal. Hoofzaken is dat u er zelf bij bent.

Met het opstellen van het door u geroemde rapport ga ik geheel accoord, mits een door de beide heren eventueel voorgestelde restauratie een absoluut harmonisch verdeelde stemmen-eenheid wordt voor 1^{en} 2^{en} mannel en pedaal. Ik bedoel dat we 's Zondags van Oeckelen niet met Schnittger horen veelken!